

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์หาต้นทุนการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชัง ในเขตอำเภอบางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นแหล่งหนึ่งที่มีการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังเป็นจำนวนมาก โดยได้ทำการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังจากตัวอย่างจำนวน 45 ราย รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อทำการวิเคราะห์ต้นทุนจากการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังเฉลี่ยต่อฟาร์มต่อรุ่น ซึ่งได้แบ่งฟาร์มออกเป็น 3 ขนาดคือ ฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ โดยแต่ละขนาดฟาร์มได้แบ่งย่อยออกตามจำนวนปลาที่เกษตรกรเลี้ยง โดยฟาร์มขนาดเล็กแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ ขนาด 3,000 ตัว 3,500 ตัว และ 4,000 ตัว ฟาร์มขนาดกลางแบ่งได้ 5 กลุ่ม คือ ขนาด 5,000 ตัว 6,000 ตัว 7,000 ตัว 9,000 ตัว และ 10,000 ตัว ฟาร์มขนาดใหญ่แบ่งได้ 6 กลุ่ม คือ ขนาด 20,000 ตัว 30,000 ตัว 40,000 ตัว 50,000 ตัว 60,000 ตัว และขนาด 100,000 ตัว ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาการเลี้ยงปลาใน 1 รุ่น ซึ่งเป็นระยะเวลาประมาณ 8 เดือน

จากการศึกษาต้นทุนจากการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังให้ผลสรุปดังต่อไปนี้
ฟาร์มขนาดเล็ก

จากตารางที่ 3-1 และ 3-88 พบว่า

1. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 3,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 8,335.10 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 63,670.95 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 72,006.05 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 5 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 14,401.21 บาท

2. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 3,500 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 10,545.10 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 75,690 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 86,235.10 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 6 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 14,372.52 บาท

3. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 4,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 10,628.45 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 82,269.38 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 92,897.83 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 7 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 13,271.12 บาท

จะเห็นได้ว่า เมื่อคิดต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อกระชังของฟาร์มขนาดเล็ก พบว่า จำนวนปลาที่เลี้ยง 4,000 ตัว มีต้นทุนการผลิตต่อรุ่นต่อฟาร์มมีจำนวนต่ำที่สุด

ฟาร์มขนาดกลาง

จากตารางที่ 3-2 และ 3-89 พบว่า

1. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 5,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 13,270.44 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 95,617.10 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 108,887.54 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 6 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 18,147.92 บาท

2. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 6,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 14,395.47 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 114,560.60 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 128,956.07 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 6 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 21,449.26 บาท

3. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 7,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 11,542.44 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 129,490.62 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 141,033.06 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 7 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 20,147.58 บาท

4. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 9,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 14,277.34 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 163,850 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 178,127.34 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 8 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 22,265.92 บาท

5. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 10,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 14,211.74 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 173,522.25 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 187,733.99 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 10 กระชังคิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 18,773.40 บาท

จะเห็นได้ว่า เมื่อคิดต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อกระชังของฟาร์มขนาดกลาง พบว่า จำนวนปลาที่เลี้ยง 5,000 ตัว มีต้นทุนการผลิตต่อรุ่นต่อฟาร์มมีจำนวนต่ำที่สุด

ฟาร์มขนาดใหญ่

จากตารางที่ 3-3 และ 3-90 พบว่า

1. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 20,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 36,052 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 235,757.50 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 271,809.50 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 25 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 10,872.38 บาท

2. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 30,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 145,851.87 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 335,913 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 364,175.02 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 27 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 13,487.96 บาท

3. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 40,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 56,648.89 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 518,470 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 575,118.89 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 52 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 11,059.98 บาท

4. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 50,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 57,660 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 553,180 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 610,840 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 60 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 10,180.67 บาท

5. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 60,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 56,102.21 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 652,157.50 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 708,259.71 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 65 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 10,896.30 บาท

6. ปลาที่เลี้ยงจำนวน 100,000 ตัว มีต้นทุนคงที่เท่ากับ 107,301.11 บาท และมีต้นทุนผันแปรเท่ากับ 977,895 บาท รวมต้นทุนการเลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่นเท่ากับ 1,085,196.11 บาท มีจำนวนกระชังที่ใช้เลี้ยงจำนวนประมาณ 102 กระชัง คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกระชังเท่ากับ 10,639.18 บาท

จะเห็นได้ว่า เมื่อคิดต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อกระชังของฟาร์มขนาดใหญ่ พบว่า จำนวนปลาที่เลี้ยง 100,000 ตัว มีต้นทุนการผลิตต่อรุ่นต่อฟาร์มมีจำนวนต่ำที่สุด

การคิดต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชัง ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการคิดต้นทุนการผลิตต่อกระชัง เพราะไม่สามารถที่จะคิดต้นทุนการผลิตต่อตัวได้ เนื่องจาก ค่าอาหาร ค่ายาและอาหารเสริม ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ไม่สามารถประมาณได้ แต่ละตัวใช้ไปในปริมาณมากน้อยเพียงใด

ปัญหาที่พบจากการศึกษา

จากการสอบถามการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังของเกษตรกร อำเภอบางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังพบปัญหาต่างๆ ดังนี้

ด้านการผลิต

1. ลูกปลากระพงขาวที่เกิด ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เลี้ยง ทำให้ผู้เลี้ยงต้องหาซื้อพันธุ์ปลามาจากที่อื่น ซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนเลี้ยงในด้านค่าใช้จ่ายในการซื้อพันธุ์ปลาเพิ่มสูงขึ้น
2. อาหารของปลากระพงขาวมีราคาที่ไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับฤดูกาลของปลาที่นำมาเป็นอาหารให้ปลากระพงขาว
3. กระชังรั่วและชำรุด เนื่องจากมีเรือมาชน ทำให้ต้องเสียค่าซ่อมแซมมากขึ้น และ ทำให้สูญเสียผลผลิตไป

4. น้ำเสีย อันเนื่องมาจากโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียลงทะเล ทำให้ปลาตาย
5. ศัตรูและโรคพยาธิ ซึ่งมีมากในตอนที่น้ำทะเลขึ้นและมีความเค็มมาก
6. หลังจากฝนตก ปลาที่เลี้ยงในกระชังจะไม่กินอาหาร เนื่องจากเมื่อฝนตกจะทำให้น้ำเปลี่ยนอุณหภูมิ

ด้านการตลาด

1. ปลากระพงขาวมีราคาไม่แน่นอน
2. เกษตรกรผู้เลี้ยงไม่สามารถกำหนดราคาเองได้

ด้านอื่นๆ

1. ปลากระพงขาวใช้เวลาเลี้ยงในแต่ละรุ่นประมาณ 9 เดือน แล้วจึงขายผลผลิตได้ ในระหว่างนั้นเกษตรกรจะขาดรายได้
2. เกษตรกรขาดเงินหมุนเวียนในกิจการ
3. พ่อค้าที่มาซื้อปลาส่วนมากจะมีการจ่ายเงินเชื่อ

ข้อเสนอแนะ

จากการสอบถามการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังของเกษตรกร อำเภอบางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เห็นสมควรให้ข้อเสนอแนะบางประการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังให้ดีขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการศึกษาโครงสร้างต้นทุนพบว่า ค่าใช้จ่ายในการลงทุนการเลี้ยงค่อนข้างสูง เกษตรกรรายย่อยอาจจะมีปัญหา ในเรื่องเงินทุนหมุนเวียน ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนหรือรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันในกลุ่มผู้เลี้ยงปลากระพงขาวในกระชัง
2. จากการศึกษาพบว่า การเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังค่อนข้างมีความเสี่ยงต่อการขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ เช่น ราคาปลาที่เป็นอาหารของปลากระพงขาวมีความไม่แน่นอน หรือต้นทุนของค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงมีความไม่แน่นอน ดังนั้นรัฐบาลควรให้การสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อปรับปรุงแก้ไขกลไกทางการเกษตร เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองให้กับเกษตรกร
3. ในการส่งเสริมให้เกษตรกรการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังให้มากขึ้น จะต้องมีการฝึกอบรมให้กับเกษตรกรได้มีความรู้ความสามารถในการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากปลากระพงขาวในกระชังมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในกระชัง

เลี้ยงน้อย ได้แก่ สภาพน้ำ อุณหภูมิ ค่าความเป็นกรด-ด่าง เป็นต้น จึงต้องดูแลเป็นพิเศษกว่าปลานชนิดอื่นๆ

4. ปัญหาที่สำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชัง โดยเฉพาะในเขตที่มีการเลี้ยงอย่างหนาแน่น คือ ปัญหาในเรื่องน้ำ ซึ่งเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของน้ำ อันเนื่องมาจากการจัดการระบบการระบายน้ำไม่ดีพอ อันจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตปลากระพงขาวในกระชัง รัฐบาลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดการระบบการระบายน้ำให้ดี มีการบำบัดน้ำเสียที่จะระบายลงสู่แม่น้ำ หรือมีการวางแผนกั้นพื้นที่ชายฝั่ง หรือแม่น้ำที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ